

további információkért a szerzőhöz fordulhatnak az érdeklődők a zolib@hu.inter.net emailcímen, vagy a Gazdaságtudományi Intézet címén: H-3515 Miskolci Egyetem, (46)565-194.

Területfejlesztő hallgatók államvizsgái a Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Karán

Győrffy Ildikó

A 2005/2006-os tanévben nyolcadik alkalommal került sor a Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Karán a Terület- és településfejlesztési menedzser szakos, végzős hallgatók államvizsgájára, melynek része szakdolgozatuk megvédésére. A Regionális Gazdaságtan Tanszék által vezetett posztgraduális képzésben 29-en végeztek, így idén 141-re nőtt a Miskolcon diplomát szerzett területfejlesztő szakemberek száma.

Végzőseink, akik mögött öt féléves, sikeresen lezárt tanulmányi időszak áll, az oklevél birtokában kívánnak elhelyezkedni vagy munkakört változtatni. A hallgatók nagy része azonban már a képzés kezdetén területfejlesztési szakterületen dolgozott, és szakmai ismereteinek bővítése, korszerűsítése céljából jelentkezett az új diploma megszerzésére.

A korábban végzett hallgatókkal is szoros kapcsolatot tartunk: 2002-ben megalakult a Terület- és Településfejlesztők Magyarországi Egyesülete, melynek tagsága az idén végzettekkel nőtt. Az egyesület az érdekképviseleti tevékenységén túl szakmai rendezvényeket tart. Ezek körében legjelentősebb az évenkénti országos vándorgyűlés, amely mindig más-más helyszínen kerül megrendezésre, elsősorban a tagság számára „Régiók találkozása” elnevezéssel.

A területfejlesztő hallgatók záróvizsgájukat az idén is szakdolgozatuk védésével kezdték, közülük 14-en választottak az Észak-magyarországi régióhoz kapcsolódó témát (1. táblázat), melyek tartalmát a következőkben foglalom össze röviden.

Két olyan szakdolgozat született, amely a képzési, átképzési rendszerekhez kapcsolódóan a munkanélküliség problematikájával foglalkozott.

Dr. Bazsó Aron a foglalkoztatás ágazati strukturáját vizsgálta, elsősorban a felnőttképzési rendszerek áttekintésével. A munkanélküliség, inaktivitás és foglalkoztatási struktúra helyzetének elemzését követően nemzetközi összehasonlításokkal kiegészítve a felnőttképzés és a munkaerő-átképzés rendszerének bemutatását végezte el. A problémákra megoldást kereső javaslatai a fejlesztés irányaira, korszerű elveire és modelljeire terjedt ki. A szerző nagy hangsúlyt helyezett a munkavállalás ösztönző szerepére, a munkanélküliek és inaktív munkaerőpiaci visszatérésének előmozdítására a régióban.

Ragályiné Hajdú Zsuzsanna a szakképzés-fejlesztés regionális perspektíváit vizsgálta. Gazdasági tekintetben egyik legsúlyosabb problémaként a régió országosnál lényegesen magasabb arányú munkanélküliségét emelte ki. Gondot jelent, hogy a szakképzés tartalmi és szerkezeti fejlesztése függ a gazdasági helyzettől, az intézmények nem, vagy csak nehezen tudnak olyan irányvonalat meghatározni a fejlesztésükben, ami a foglalkoztatás bővülését eredményezné. Nehéz regionális szemléletben tervezni, a települési érdekek sok esetben nem esnek egybe a térségi, regionális érdekekkel. Bár a fejlesztés irányvonalaai meghatározhatóak, azonban az további kérdéseket vet fel, hogy milyen módon épülnek be a régió belüli fejlesztés tervezésébe.

Mészáros Sándorné a nők vidékfejlesztésben betöltött szerepét vizsgálta, különös tekintettel Edelényben és kistérségében. A dolgozat fő célkitűzése a vidéki nők helyzetének, ezen belül esélyegyenlőségének elemzése volt. A szigorló hallgató vizsgálta továbbá a nőknek a vidéki térségek fejlesztésében betöltött funkcióit és ezen funkciók ellátására való felkészültségét. Ezt egy konkrét példával is illusztrálta. A szerző Edelény száz háztartásában végzett kérdőíves felmérést a nők családon belüli és munkaerőpiaci helyzetének, közéleti szerepvállalásának

feltárása érdekében. A kérdőívek kiértékelésére alapozva megállapította hogy a nők egzisztenciális helyzetének javítása a vidékpolitika szempontjából is kiemelt fontosságú.

1. táblázat: Az Észak-magyarországi régióhoz kapcsolódó szakdolgozatok a Terület- és településfejlesztési menedzser szakon a 2005/2006-os tanévben

Hallgató neve	Szakdolgozat címe
Bazsó Áron dr.	A humán erőforrás fejlesztés vizsgálata a régióban, különös tekintettel a felnőttképzésre a globalizáció és a munka világának átalakulása kapcsán.
Csabák István	Érsekivádkert információs társadalom stratégiája.
Fekete Tamás	Tokaj-Hegyalja mint regionális turisztikai központ.
Fink Tamás	Tiszalúc szennyvízhálózatának és szennyvíztisztító telepének kiépítése.
Garamvölgyi Attila	Az ökoturisztika fejlesztési lehetőségei Borsod-Abaúj-Zemplén megyében.
Kiss Zsuzsanna	Borutak Tokaj-Hegyalján, szerepük és fejlesztési lehetőségeik a térség turizmusmarketingjében.
Mészáros Istvánné	Nők a vidékfejlesztésben – Edelény város, mint kistérségi központ jelene és várható jövője.
Pálinkás Bojána	Egy kísérleti LEADER program elemzése a Ménes-patak mentén.
Puskás Dániel	Az Észak-magyarországi decentralizált regionális intézményi és pályázati rendszerek elemzése.
Ragályiné Hajdú Zsuzsanna	A szakképzés-fejlesztés regionális perspektívái.
Szénégető Szilvia	A miskolci Szinva-patak hatása Miskolc társadalmi- gazdasági folyamataira.
Tomcsák Ivett	Az Abaúj-Zempléni kistérség komplex hulladékgazdálkodási rendszerének megvalósítása.
Vincze Balázs	Természeti tájmegőrző tevékenység az ózdi kistérségi társulás három településén.
Vinczéné Telegdi Erzsébet	Sajókeresztúr település fejlesztési lehetőségei a BÉM iparterület árnyékában, különös tekintettel a környezet védelmére.

Tokaj térségének elemzését és fejlődési lehetőségeit Fekete Tamás és Kiss Zsuzsanna tekintette át más-más oldalról megközelítve.

Fekete Tamás Tokaj-Hegyalja turizmusát vizsgálta több szempont alapján, áttekintette a térség idegenforgalmi helyzetét, fejlesztési lehetőségeit, a világörökségi címmel járó előnyöket. A borvidék egyik legnagyobb problémájának, a vendégéjszakák alacsony számának okait elemezte a szerző a dolgozat első részében. Ezt követően a térség turisztikai versenyképességének két tényezőjére, a kínálat színvonalának emelésére és a marketing fejlesztésére tett javaslatokat. Ennek keretében kifejtette, hogy Tokaj-hegyalja turisztikai kínálatának ismertsége, a kereslet növelése érdekében hatékonyabb marketing eszközökre van szükség, többek között egységes borvidéki arculat, térségi szemlélet kialakítására, egy-egy látványosság kiemelése helyett a borvidék egészének turisztikai vonzerőit ismertető információs rendszerek bővítésére.

Kiss Zsuzsanna más szempontok alapján elemezte Tokaj-Hegyalja lehetőségeit. Diplomamunkájában bemutatta a borvidéken élő emberek borhoz fűződő hagyományait, felmerülő problémáikat, javaslatot tett ezen nehézségek feloldására, a fejlődés elősegítésére. A szerző elsősorban a borvidék területén működő borút egyesületeket és a térségben élőkre gyakorolt hatását vizsgálta. Az elemzések során arra a megállapításra jutott, hogy a nem

egységesen szerveződő borutak gátolják egymás működését, nem tudják külön-külön reprezentálni Tokaj vidékét teljes körűen, az összefogásra, a koordinációra tehát egyre nagyobb szükség van.

Több szakdolgozati téma is egy-egy projekt vagy stratégia környezetére gyakorolt hatására vagy pályázati- és intézményrendszer vizsgálatára épült.

Csabák István Érsekivadkert község információs jövőképének lehetőségét vizsgálta dolgozatában. Elsősorban azokat a pontokat emelte ki a szerző, amelyek alapján megvalósítható a település információs fejlesztése. A helyzetelemzésben a társadalmi-gazdasági-társzerkezeti kapcsolatrendszeri mutatókat tekintette át, melyek alapján 15 operatív programjavaslatot foglalt össze a stratégiában. A dolgozat második felében bemutatásra kerültek a nem profitorientált programok, valamint a lehetséges költség-haszon elemzési módszerek.

Pálinkás Bojána a Ménes-patak menti térség vidékfejlesztési programjának elemzését választotta. A kísérleti LEADER program a minőségi életfeltételek kialakulására, a roma népesség beilleszkedésének elősegítésére törekedett. Dolgozatában a hallgató elemezte a térség előtt álló feladatokat; a helyi szereplők aktivizálását és cselekvésre ösztönzését, a legelmaradottabb területek feltárását, hálózatok kiépítését, a vidék önszerveződésének fejlesztését, valamint az alulról jövő kezdeményezések támogatását és integrálását a fejlesztési programokba. A dolgozat készítőjének megállapításai szerint mintát adtak a térségben élők számára, hogy milyen kitorési pontok jelentenek lehetőséget a felzárkózáshoz, megkezdődött az együtt gondolkodás és a cselekvés a térségben élők sorsának jobbá tételére.

Szénégető Szilvia a miskolci Szinva-patak Miskolc társadalmi- gazdasági folyamataira irányuló hatásaival foglalkozott diplomamunkájában. Külföldi példákkal támasztotta alá, hogy érdemes kiemelten kezelni egy város fejlesztése során a területén lévő vízfolyást. Dolgozatának keretein belül készített egy komplex fejlesztési koncepciót, melyet a patak folyásiránya szerint épített fel. Ez alapján a Szinva városfejlesztési, turisztikai, ökológiai szempontból a város ütőerevé válhatna. A vízfolyás egyes szakaszain rekreációs parkok, sétányok, sportpályák megvalósítását javasolja a szerző. Végül javaslatot tesz a beruházások pályázati és magánérés forrásaira.

Puskás Dániel szakdolgozatában az Észak-magyarországi decentralizált regionális intézményi és pályázati rendszereket tekintette át. Munkájának célja a régió területfejlesztési intézményeihez szorosan kötődő pályázati rendszerek működésének és tervezési folyamatának elemzése volt. Vizsgálati eredménye értelmében az uniós forrásokból megvalósuló felzárkóztatás igazán akkor lehetne hatékony, ha a források nagysága, valamint a támogatásra vonatkozó döntési kompetencia kapcsán a jövőben a mostaninál nagyobb mértékű decentralizáció valósulna meg. A szerző a meglévő korlátok ellenére kedvezőnek ítéli meg a régió területfejlesztési intézményeinek munkáját, az uniós források koordinációja terén.

Öt olyan dolgozat is készült, mely egy-egy térség környezetvédelmének helyzetével, a fenntartható fejlődés megvalósításával foglalkozik.

Fink Tamás Tiszalúc szennyvíztisztításának lehetőségeit, a település szennyvíztisztító telepét és a csatornázottsághoz kapcsolódó problémákat mutatta be. Az esettanulmány elemzését követően a szerző által készített kérdőív került kiértékelésre. A szakdolgozat záró részében Tiszalúc csatornahálózatának kiépítésére és a körömi szennyvíztisztító telephez történő csatlakozására vonatkozó részletes tervek és források szerepelnek megvalósítási szakaszonként, a szennyvízkezelés környezeti és gazdasági hatásának költség-haszon elemzése mellett.

Garamvölgyi Attila Borsod-Abaúj-Zemplén megye ökoturizmusának lehetőségeiről írta szakdolgozatát, megkülönböztetett figyelmet fordítva a magyar-szlovák határszakasz, valamint a megye azon területeire, amelyek rendelkeznek megfelelő adottságokkal, de mégsem indultak fejlődésnek ezen a téren. A dolgozat készítője összefoglalásában Borsod-Abaúj-Zemplén megye ökoturizmusának helyzetét kedvezőnek ítéli. Javaslatot tesz egy színvonalas „turisztikai